

ZR-103

May-2014

M.Com., Sem.-II**410-EA/EE : Advance Financial Accounting
(New Course)****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બેના જવાબ આપો :

14

- (1) એક કંપની A, B અને C એમ 3 વસ્તુઓનો વેપાર કરે છે જો સમાન પણ નહિ અને બદલો થઈ શકે તેવી નથી. વર્ષ 2012-13ના હિસાબો બંધ કરતી વખતે આ ત્રણેય વસ્તુઓના આખર સ્ટોકની ઐતહાસિક પડતર અને ચોખ્ખું ઉપજ મૂલ્ય નીચે મુજબ નક્કી થયું :

વસ્તુ	ઐતહાસિક પડતર (₹)	ચોખ્ખું ઉપજ મૂલ્ય (₹)
A	4,00,000	2,80,000
B	3,20,000	3,20,000
C	1,60,000	2,40,000

ઉપરની માહિતી પરથી હિસાબી ધોરણ-2 મુજબ આખર સ્ટોકના મૂલ્યની ગણતરી કરો.

- (2) X લિ. પોતાના માલનું વેચાણ ડિલરો દ્વારા કરે છે. વેચાણ સમયે શરત કરવામાં આવી હતી કે ડિલરો અવેજની ચૂકવણી 14 દિવસમાં કરે અને તેનાથી મોડી ચૂકવણીના સંજોગોમાં વાર્ષિક 15% વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર બનશે. ભૂતકાળમાં કંપનીને ડિલરો પાસેથી આવું વ્યાજ મળેલ નથી. તેમ છતાં કંપની તા. 31-3-2013ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે ડિલરોની બાકી પર લેણા વ્યાજની આવક ₹ 10 લાખનું સંપાદન કરવા માંગે છે. હિસાબી ધોરણ-9ને આધારે, લેણા વ્યાજની આવકનું સંપાદન યોગ્ય ગણાય કે નહિ તે નક્કી કરો.
- (3) M લિ. ને ₹ 100 લાખની ખરીદેલ કાયમી મિલકતો પર ₹ 10 લાખની સરકારી ગ્રાન્ટ મળેલ છે. હિસાબી ધોરણ-12 ને આધારે કાયમી મિલકતોની પડતર કિંમત નક્કી કરો અને કંપનીના નાણાકીય પત્રકોમાં તે કેવી રીતે દર્શાવાશે તે જણાવો.
- (4) તા. 1-6-2013ના રોજ એક ઔદ્યોગિક એકમે મશીનરી ખરીદવા ₹ 40,00,000નું ઋણ લીધેલ છે, જેના પર વાર્ષિક 9% લેખે વ્યાજ ચૂકવવા પાત્ર છે. આ મશીનરીનો ઉપયોગ તા. 1-1-2014ના રોજથી કરવામાં આવેલ છે. ઋણ ખર્ચ માટેના હિસાબી ધોરણ-16 મુજબ, તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે ઋણ ખર્ચ (Borrowing Cost) નોંધવા માટેની આમનોંધ આપો.

2. તા. 31-3-2013ના રોજનું ABC લિ.નું કાર્ય સરવૈયું આપેલ છે, તેના પરથી ભારતીય કંપનીના કાર્યદા મુજબ પાકું સરવૈયું અને તેના ભાગરૂપે જરૂરી નોંધો પુનરાવર્તિત પરિશિષ્ટ VI મુજબ તૈયાર કરો :

14

અ.નં.	વિગત	ઉધાર ₹	જમા ₹
(1)	શેર મૂડી	-	50,00,000
(2)	સામાન્ય અનામત	-	5,30,608
(3)	મૂડી અનામત	-	4,60,000
(4)	નફા-નુકસાન ખાતું	-	1,75,69,121
(5)	બેંકની મુદતી લોન	-	70,14,021
(6)	કર્મચારીઓના લાભ માટે જોગવાઈ (ટૂંકાગાળાની)	-	5,42,067
(7)	બેંક પાસેની કેશ ક્રેડિટ	-	1,53,18,301
(8)	સંચાલકો પાસેથી મળેલ બિન-સલામત લોન	-	1,09,31,476
(9)	આંતરકંપની થાપણો	-	11,68,246
(10)	લેણદારો	-	3,88,23,923
(11)	ખર્ચ અંગેની જોગવાઈ	-	13,72,354
(12)	કાયમી મિલકતો	4,72,48,101	-
(13)	કો-ઓપરેટિવ બેંકના શેરમાં રોકાણ	8,96,000	-
(14)	લોન અને ધિરાણ (લાંબાગાળાના)	22,42,031	-
(15)	કાર્યા માલનો સ્ટોક	60,79,329	-
(16)	તૈયાર માલનો સ્ટોક	5,65,054	-
(17)	દેવાદારો	3,62,41,095	-
(18)	રોકડ સિલક	5,40,226	-
(19)	બેંક સિલક	7,93,494	-
(20)	ટૂંકાગાળાના ધિરાણ	78,34,360	-
(21)	બેંકમાં બાંધી મુદતની થાપણ	5,09,912	-
(22)	વર્ષ દરમિયાનની ખોટ	28,040	-
(23)	ચૂકવવાપાત્ર આવકવેરો	-	9,53,492
(24)	કાર લોન (ત્રણ વર્ષ માટે)	-	32,94,033
		10,29,77,642	10,29,77,642

વધારાની માહિતી :

- (1) કંપનીની સત્તાવાર થાપણ ₹ 75,00,000ના ઈકિવટી શેરની બનેલી છે. દરેક શેરની દાર્શનિક કિંમત ₹ 10 છે. કંપનીએ 5,00,000 ઈકિવટી શેર તેની દાર્શનિક કિંમતે બહાર પાડેલ અને પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલ છે.
- (2) નીચે જણાવેલ ટકાવારી મુજબ શેરહોલ્ડરોએ કંપનીના શેર ધારણ કરેલ છે :
મિ. A → 70%
મિ. D → 4%
સામાન્ય જનતા → 26%
(જેમાં દરેક શેરહોલ્ડર 1% થી ઓછા શેર ધારણ કરે છે.)
- (3) બેંકની મુદતી લોન પર ₹ 18,54,768નો હપ્તો હવે પછીના 12 માસમાં ચૂકવવાપાત્ર બને છે.
- (4) બેંકની મુદતી લોન વાર્ષિક 13%ના દરે લીધેલ છે. આ લોન સલામત બનાવવા માટે પ્લાન્ટ અને યંત્રો ગીરો મૂકેલ છે અને સંચાલક મિ. A એ પોતાની અંગત જામીનગીરી આપેલ છે.
- (5) માલના સ્ટોક અને દેવાદારો સામે કેશ ક્રેડિટની સગવડ 12%ના વ્યાજ દરે લીધેલ છે.
- (6) અગાઉના વર્ષના આંકડા ધ્યાનમાં લેવાના નથી.

અથવા

2. (A) તા. 31-3-2013ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

7

વિગત	રકમ ₹	રકમ ₹
કાચો નફો		16,40,000
<u>ઉમેરો</u> : અન્ય આવકો સરકારી સહાય	3,00,000	
પ્લાન્ટના વેચાણનો નફો (પડતર કિંમત ₹ 90,000 અને ઘસારા બાદ કિંમત ₹ 60,000)	50,000	3,50,000
કુલ આવકો		19,90,000
<u>બાદ</u> : ખર્ચા પગાર અને મજૂરી	8,40,000	
સંચાલકોની ફી	20,000	
મરામત ખર્ચા	1,40,000	
ઘસારો	3,60,000	
સામાન્ય ખર્ચા	70,000	
રોકાણોના વેચાણનું નુકસાન	10,000	
ડિબેન્ચરોનું વ્યાજ	40,000	
આવક વેરો	2,20,000	
સૂચિત ડિવિડન્ડ	1,60,000	18,60,000
ચોખ્ખો નફો		1,30,000

ઉપરની વિગતો પરથી, કંપનીના કાયદાની કલમ 198 મુજબ કંપની દ્વારા દેય સંચાલકીય મહેનતાણાની ગણતરી કરો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

4

- (1) મૂડી નફો એટલે શું ? જોઈન્ટ સ્ટોક કંપનીમાં ઉદ્ભવતા મૂડી નફાના પાંચ ઉદાહરણ આપો.
- (2) બોનસ શેર બહાર પાડવાના સંજોગો સમજાવો. આ માટે કયા નફાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે તે જણાવો.
- (3) એક પબ્લિક લિમિટેડ કંપનીમાં પુનરાવર્તિત પરિશિષ્ટ VI મુજબ, પાકા સરવૈયાના ભાગરૂપે બનાવવામાં આવતી નોંધમાં નીચે જણાવેલ વિગતો કેવી રીતે રજૂ કરવામાં આવશે તે જણાવો :
  - (a) શેર મૂડી
  - (b) લાંબાગાળાના રોકાણો
  - (c) કાયમી મિલકતો
  - (d) ચાલુ જવાબદારીઓ

(C) નીચે જણાવેલ પ્રશ્નોના જવાબ એક કે બે વાક્યોમાં આપો :

3

- (1) જો નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ નિયત સમય મર્યાદામાં અલગ ખાતામાં જમા કરવામાં ન આવે તો કંપની કેટલા ટકા વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર બનશે ?
- (2) કંપનીના કાયદાની કલમ 350 મુજબ જોઈન્ટ સ્ટોક કંપની, ઘસારાની કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકશે ?
- (3) જો કંપની પાસે પૂરતો નફો હોય તો કંપનીના કાયદા મુજબ મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને વધુમાં વધુ કેટલું મહેનતાણુ આપી શકાય ?

3. એક ઉત્પાદક પાત્રોમાં ગ્રાહકોને માલ વેચે છે. વર્ષ 2013-14 માટે નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે :

14

વિગત	સંખ્યા
(1) વર્ષ દરમિયાન ખરીદી	1,80,000
(2) ગ્રાહકોને મોકલેલ	1,50,000
(3) નાશ પામેલ પાત્રો	600
(4) ભંગાર તરીકે વેચેલ (₹ 3,000 માં)	1,200
(5) ગોડાઉનમાં પાત્રો (1-4-2013)	36,000
(6) ગ્રાહકો પાસે પાત્રો (31-3-2014) (પરત થવા પાત્ર)	30,000
(7) ગ્રાહકોએ પરત કરેલ	12,000
(8) ગ્રાહકો પાસે પાત્રો (1-4-2013) (પરત થવા પાત્ર)	18,000

વર્ષ દરમિયાન ખરીદી ₹ 18,00,000 ની હતી. પાત્ર દીઠ ભાડુ ₹ 4 છે. પડતર પર 80% ચઢાવી તેની કિંમત ચાર્જ કરવામાં આવે છે. પાત્રની પડતર કિંમત છેલ્લા 3 વર્ષથી એકસરખી રહી છે. ઉપરની માહિતી પરથી (1) પાત્રોનું સ્ટોક ખાતું (2) પાત્રોનું જોગવાઈ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

ZR-103

4

3. (A) મહાવીર ટ્રેડર્સ પાસે તા. 1-4-2013ના રોજ 1,400 પીપડાનો સ્ટોક હતો, જે દરેકની કિંમત ₹ 5 આકવામાં આવી હતી. વર્ષ દરમિયાન પેઢીએ 2,240 પીપડા ₹ 10 ની કિંમતે નવા ખરીદ્યા હતા. વર્ષ દરમિયાન ગ્રાહકોને 16,800 પીપડા મોકલવામાં આવ્યા હતાં અને ગ્રાહકોએ 14,560 પીપડા પરત કર્યા હતા. 56 પીપડાને નુકસાન થયું હતું, જે પૈકી 32 પીપડા દરેક ₹ 1 (એક) લેખે સમારકામ ખર્ચ કરી સુધાર્યા હતા. આખરનો સ્ટોક ઘસારાની જોગવાઈ બાદ ₹ 5 ની કિંમતે આંકવામાં આવે છે.
ઉપરની વિગતો પરથી પાત્રોનું સ્ટોક ખાતું તૈયાર કરો.

- (B) નીચેની વિગતો પરથી પેઢી પાસે અને ગ્રાહકો પાસેના પાત્રોનાં આખર સ્ટોકની ગણતરી કરો :

વિગત	સંખ્યા
(1) વર્ષ 2013-14 દરમિયાન ખરીદી	1,20,000
(2) વર્ષ 2013-14 દરમિયાન ગ્રાહકોને મોકલેલ પાત્રો	2,16,000
(3) વર્ષ 2013-14 દરમિયાન ગ્રાહકોએ પરત કરેલ પાત્રો	1,44,000
(4) વર્ષ 2013-14 દરમિયાન ગ્રાહકોએ રાખી લીધેલ પાત્રો	54,000
(5) તા. 1-4-2013ના રોજ પાત્રોની સંખ્યા હાથ પર સ્ટોક	72,000
(6) ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક	48,000

- (C) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક કે બે વાક્યોમાં આપો :

- પેકેજ અને પાત્રો માટેની હિસાબી પદ્ધતિઓ જણાવો.
- પેકેજ અને પાત્રોની કઈ હિસાબી પદ્ધતિમાં સ્ટોક ખાતું તૈયાર કરવામાં નથી આવતું ?
- પાત્રોના વેપાર ખાતાની કઈ બાજુએ પાત્રોની ભંગાર કિંમત નોંધવામાં આવે છે ?

4. તા. 1-1-2013ના રોજ ફિલિપ્સ ઈન્ડિયાએ ભાડા-ખરીદ ખાતું શરૂ કરેલ છે. ભાડા-ખરીદ કિંમત પડતર પર 25% નફો ચઢાવી નક્કી કરવામાં આવી છે. પ્રથમ 2 વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે :

2013ના વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો ₹

(1) વર્ષ દરમિયાન ભાડા-ખરીદ પદ્ધતિથી વેચેલ માલ (ભાડા ખરીદ કિંમતે)	3,00,000
(2) વર્ષ દરમિયાન પ્રાપ્ત થયેલ રોકડ	1,50,000
(3) પરત આવેલ માલ (બાકી ભાડા ખરીદ હપ્તા ₹ 12,000) ની કિંમત	3,000
(4) ભાડા-ખરીદના ગ્રાહકો પાસે માલ (31-12-2013)	1,20,000

2014ના વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો	₹
(1) વર્ષ દરમિયાન ભાડા-ખરીદ પદ્ધતિથી વેચેલ માલ (ભાડા-ખરીદ કિંમતે)	4,50,000
(2) વર્ષ દરમિયાન પ્રાપ્ત થયેલ રોકડ	3,00,000
(3) પરત આવેલ માલની કિંમત (બાકી ભાડા-ખરીદ હપ્તા ₹ 18,000)	6,000
(4) લેણા થયેલ પણ નહિ મળેલ હપ્તા (તા. 31-12-2014ના રોજ)	30,000

2013 અને 2014ના વર્ષ માટે નીચેના ખાતા તૈયાર કરી નફો કે નુકસાન ગણો :

- (1) ભાડા ખરીદ વેપાર ખાતું
- (2) ભાડા ખરીદથી વેચેલ માલ ખાતું
- (3) સ્ટોક અનામત ખાતું

અથવા

4. (A) S લિ.ના ભાડા-ખરીદ ખાતા દ્વારા પડતર પર 60% નફો ચઢાવીને માલનું વેચાણ કરવામાં આવે છે. નીચેની વિગતો પરથી ભાડા-ખરીદ વેપાર ખાતું બનાવી તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનો નફો કે નુકસાન ગણો :

7

વિગત	રકમ (₹)
(1) તા. 1-4-2013ના રોજ ગ્રાહકો પાસે માલ (લેણા નહિ થયેલ હપ્તા)	3,20,000
(2) તા. 1-4-2013ના રોજ લેણા થયેલ હપ્તા (ગ્રાહકો ચૂકવી રહેલ છે)	20,000
(3) 2013-14ના વર્ષ દરમિયાન ભાડા-ખરીદથી વેચેલ માલ	16,00,000
(4) ગ્રાહકો પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલ રોકડ	11,20,000
(5) ગ્રાહકો પાસેથી પરત લીધેલ માલ (જેની કિંમત 40% આંકવામાં આવી)	16,000
(6) પરત આવેલ માલના નહિ ચૂકવાયેલ હપ્તા	40,000
(7) તા. 31-3-2014ના રોજ ગ્રાહકો પાસે માલ (ભાડા-ખરીદ કિંમતે)	7,20,000

- (B) નીચેની વિગતો પરથી ભાડા-ખરીદ વેચાણ અને ભાડા-ખરીદનો આખર સ્ટોક ગણો :

4

વિગત	રકમ ₹
(1) વર્ષની શરૂમાં મળવાના બાકી હપ્તાઓ	30,000
(2) વર્ષની શરૂમાં નહી પાકેલ હપ્તાઓ	1,20,000
(3) મોકલેલ માલની પડતર (પડતર પર 50% નફાએ)	2,40,000
(4) મળેલ રોકડ	3,48,000
(5) વર્ષની આખરમાં મળવાના બાકી હપ્તાઓ	60,000

(C) નીચેના પ્રશ્નોના એક કે બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :

3

- (1) ભાડાપટાના પ્રકારો જણાવો.
- (2) કોઈ એક વ્યવહારને નાણાકીય ભાડાપટો કહી શકાય તે સંજોગ જણાવો.
- (3) નાણાકીય ભાડાપટા અને કામગીરી ભાડાપટાના કોઈપણ બે તફાવત જણાવો.

5. નીચે જણાવેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો :

14

- (1) હિસાબી ધોરણ-2 મુજબ નીચે જણાવેલ પદ્ધતિઓમાંથી કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ સ્ટોકના મૂલ્યાંકન માટે કરવામાં આવે છે ?
  - (a) LIFO
  - (b) FIFO
  - (c) HIFO
  - (d) સાદી સરેરાશ
- (2) પ્રકાશનના લવાજમની આવકનું સંપાદન નીચેના સમયે કરવામાં આવે છે :
  - (a) જ્યારે પ્રકાશન છપાય ત્યારે
  - (b) જ્યારે પ્રકાશન ગ્રાહકો સુધી પહોંચાડવામાં આવે ત્યારે
  - (c) કુલ સમય દરમિયાન સીધી લીટીએ ફાળવણી
  - (d) ગ્રાહકોને પહોંચાડેલ પ્રકાશનના વેચાણ મૂલ્યને આધારે
- (3) મહેસૂલી સરકારી અનુદાન (ગ્રાન્ટ)
  - (a) નફા-નુકસાન ખાતે જમા થાય છે.
  - (b) સંબંધિત ખર્ચમાંથી બાદ થાય છે.
  - (c) (a) અને (b) બંને
  - (d) મહેસૂલી અનામત ખાતે ફેરબદલ કરવામાં આવે છે.
- (4) ઋણ ખર્ચ માટેના હિસાબી ધોરણ-16 મુજબ એકમે નીચે મુજબની માહિતી આપવી પડે :
  - (a) ઋણ ખર્ચ માટે અપનાવેલ હિસાબીનીતિ
  - (b) સમય દરમિયાન મૂડીકૃત કરેલ ઋણ ખર્ચ
  - (c) (a) અને (b) બંને
  - (d) મૂડીકરણનું સૂત્ર
- (5) કંપનીના કાયદાની કલમ 208 મુજબ મૂડીમાંથી આપેલ વ્યાજનો વધુમાં વધુ દર
  - (a) 5%
  - (b) 4%
  - (c) 6%
  - (d) 2½%
- (6) જો વર્ષ આખરમાં કંપનીના કાચા સરવૈયામાં નીચેની બે વિગતો આપવામાં આવેલ હોય :
12%ના ડિબેન્ચર્સ (જમા) ₹ 4,00,000 (2 વર્ષ પહેલા બહાર પાડેલ) અને ડિબેન્ચર વ્યાજ (ઉધાર) ₹ 12,000, તો વ્યાજની ચાલુ જવાબદારી નીચે મુજબ થશે :
  - (a) ₹ 12,000
  - (b) ₹ 24,000
  - (c) ₹ 48,000
  - (d) શૂન્ય
- (7) જપ્ત કરેલ શેર ફરી બહાર પાડતી વખતે કંપની વધુમાં વધુ વટાવ નીચે મુજબ આપી શકે :
  - (a) 10%
  - (b) 5%
  - (c) આવા શેર પર મળી ગયેલ રકમ જેટલો
  - (d) આવા શેર પર નહીં મળેલ રકમ જેટલો

- (8) ડિબેન્ચર્સની રકમ પરત કર્યા બાદ સિક્કિંગ ફંડ કે ડિબેન્ચર પરત અનામત ખાતે વધેલ બાકીની રકમ નીચેના ખાતે ફેરબદલ કરવામાં આવે છે :
- (a) મૂડી અનામત (b) સામાન્ય અનામત
(c) ડિવિડન્ડ સમીકરણ ફંડ (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (9) પેકેજ અને પાત્રોના હિસાબોમાં કયું ખાતું નફો કે નુકસાન દર્શાવતું નથી ?
- (a) પાત્રોનું વેપાર ખાતું (b) પાત્રોનું સ્ટોક ખાતું
(c) પાત્રોનું જોગવાઈ ખાતું (d) (b) અને (c) બંને
- (10) દુકાનમાં સ્ટોક ખાતેથી ગ્રાહકો પાસેનો સ્ટોક નીચેની કિંમતે ફેરબદલ કરવામાં આવે છે :
- (a) પડતર કિંમતે
(b) ભાડા ખરીદ કિંમતે
(c) પડતર કિંમત કે બજાર કિંમત બેમાંથી જે વધુ હોય તે
(d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (11) ભાડા ખરીદ વેપાર ખાતાની પદ્ધતિમાં વર્ષની શરૂઆતના અને વર્ષની આખરના લેણા થયેલ પરન્તુ નહિ ચૂકવાયેલ હપ્તા નીચેની કિંમતે આવશે :
- (a) પડતર કિંમતે (b) ભાડા ખરીદ કિંમતે
(c) બજાર કિંમતે (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (12) ભાડા ખરીદ પદ્ધતિમાં જો ખરીદનાર હપ્તા ન ચૂકવી શકે તો વેચનાર માલ જપ્ત કરી અને ચૂકવાયેલ હપ્તા નીચે પ્રમાણે ગણી શકે :
- (a) માલના ભાડા તરીકે (b) મહેસૂલી નફા તરીકે
(c) મૂડી નફા તરીકે (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (13) જો કંપની ડિવિડન્ડ ચૂકવવા માંગતી હોય તો નીચે પ્રમાણે બોનસ બહાર પાડી શકે.
- (a) શેર બહાર પાડીને
(b) રોકડ આપીને
(c) અંશત: ભરપાઈ શેરને પૂરા ભરપાઈ કરીને
(d) ઉપરમાંથી એકપણ રીતે નહિ
- (14) પેકેજ અને પાત્રોની કઈ હિસાબી પદ્ધતિ અપનાવવી તે નીચેના પાત્રોના પ્રકારો પર આધારિત છે :
- (a) પરત થઈ શકે તેવા પાત્રો
(b) પરત ન થઈ શકે તેવા પાત્રો
(c) (a) અને (b) બંને
(d) અંશત: પરત થઈ શકે તેવા પાત્રો

ZR-103

May-2014

M.Com., Sem.-II**410-EA/EE : Advance Financial Accounting
(New Course)****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**1. Answer any **two** of the following questions :**14**

- (1) A company deals in three items A, B and C which are neither similar nor interchangeable. At the time of closing of its accounts for the year 2012-13, the historical cost and net realisable value of the three items of closing stock are determined as follows :

Item	Historical Cost (₹)	Net Realisable Value (₹)
A	4,00,000	2,80,000
B	3,20,000	3,20,000
C	1,60,000	2,40,000

Calculate the value of closing stock as per Accounting Standard – 2.

- (2) X Ltd. sold goods through its dealers. One of the conditions at the time of sale is payment of consideration in 14 days and in the event of delay interest chargeable at 15% p.a. The company has not realized interest from the dealers in the past. However for the year ended 31-3-2013, it wants to recognize interest due on the balances due from dealers. The amount is ascertained at ₹ 10,00,000. Decide whether the income by way of interest from dealers is eligible for recognition as per Accounting Standard – 9.
- (3) M Ltd. acquired fixed assets of ₹ 100 lakhs on which it received the grant of ₹ 10 lakhs. What will be the cost of the fixed assets as per Accounting Standard – 12 and how it will be disclosed in the financial statements.
- (4) An industry borrowed ₹ 40,00,000 for purchase of machinery on 1-6-2013. Interest on loan is 9% per annum. The machinery was put to use from 1-1-2014. Pass Journal Entry for the year ended 31-3-2014 to record borrowing cost of loan as per Accounting Standard – 16.

2. The Trial Balance of ABC Ltd. as on 31-3-2013 is as follows. Prepare Balance Sheet and Notes forming parts of Balance Sheet as per Revised Schedule VI of The Companies Act :

14

Sr. No.	Particulars	Dr. (₹)	Cr. (₹)
(1)	Share Capital	–	50,00,000
(2)	General Reserve	–	5,30,608
(3)	Capital Reserve	–	4,60,000
(4)	Profit & Loss A/c.	–	1,75,69,121
(5)	Term Loans from the Banks	–	70,14,021
(6)	Provision for employee benefit (short-tem)	–	5,42,067
(7)	Cash credit with Bank	–	1,53,18,301
(8)	Unsecured loans from directors	–	1,09,31,476
(9)	Intercorporate Deposits	–	11,68,246
(10)	Creditors	–	3,88,23,923
(11)	Provision for expenses	–	13,72,354
(12)	Fixed Assets	4,72,48,101	–
(13)	Investment in shares of Co-operative Bank	8,96,000	–
(14)	Loans & Advances (long term)	22,42,031	–
(15)	Inventory of Raw Material	60,79,329	–
(16)	Inventory of Finished Goods	5,65,054	–
(17)	Debtors	3,62,41,095	–
(18)	Cash on hand	5,40,226	–
(19)	Bank balance	7,93,494	–
(20)	Short-term Advances	78,34,360	–
(21)	Fixed Deposit with Bank	5,09,912	–
(22)	Loss during the year	28,040	–
(23)	Tax payable	–	9,53,492
(24)	Car loan (for 3 years)	–	32,94,033
		10,29,77,642	10,29,77,642

Additional Information :

- (1) Authorised Share Capital of the company is ₹ 75,00,000 which is comprised of equity shares of ₹ 10 each. 5,00,000 equity shares were issued at par and fully paid up.
- (2) Share holding pattern of the company is
Mr. A → 70%   General public – 26%
Mr. D → 4%   (Where each share holder is holding less than 1% of total shares)
- (3) Instalment due against bank borrowing for next 12 months is ₹ 18,54,768.
- (4) Bank borrowing of term loan is at the interest rate of 13% per annum and is secured by hypothecation of plant and machinery and personal guarantee of director Mr. A.
- (5) Cash credit facility is secured against hypothecation of stock-in-trade and debtors. The rate of interest is 12% per annum.
- (6) Previous year's figures should be ignored.

OR

2. (A) Profit and Loss Account for the year ending on 31-3-2013 is as follows :

7

Particulars	Amount ₹	Amount ₹
Gross Profit		16,40,000
Add : Other incomes		
Government Subsidy	3,00,000	
Profit on sale of plant (Cost price ₹ 90,000 and depreciated value ₹ 60,000]	50,000	3,50,000
Total Income		19,90,000
Less : Expenses		
Wages & Salaries	8,40,000	
Director's fees	20,000	
Repair expenses	1,40,000	
Depreciation	3,60,000	
General Expenses	70,000	
Loss on sale of Investments	10,000	
Debenture Interest	40,000	
Income Tax	2,20,000	
Proposed dividend	1,60,000	18,60,000
Net Profit		1,30,000

From the above information you are required to calculate managerial remuneration as per Sec. 198 of the Companies Act payable by the company.

(B) Answer any **one** of the following questions : 4

- (1) What is meant by Capital Profits ? Give five examples of Capital Profits which may arise in a Joint Stock Company.
- (2) Explain the circumstances in which Bonus Shares are generally issued. Which profits can be used for such an issue ?
- (3) Give the disclosure requirement of a Public Limited Company as required under Revised Schedule VI as notes forming part of Balance Sheet :
  - (a) Share Capital
  - (b) Long Term Investment
  - (c) Fixed Assets
  - (d) Current Liability

(C) Answer the following questions in **one** or **two** lines only : 3

- (1) What is the rate of interest a company has to pay if unpaid dividend is not credited to a separate account within prescribed time limit ?
- (2) Which methods of depreciation are allowed to be used by joint stock companies u/s 350 of the Companies Act.
- (3) What is the maximum remuneration given to a managing director according to the Companies Act in case where a company is having adequate profits.

3. A manufacturer sells goods in containers. Information for the year 2013-14 is given below : 14

Particulars	Quantity
(1) Purchases during the year	1,80,000
(2) Sent to customers	1,50,000
(3) Destroyed containers	600
(4) Sold as Scrap (₹ 3,000)	1,200
(5) Containers in godown (1-4-2013)	36,000
(6) Containers with customers (as on 31-3-2014) (returnable)	30,000
(7) Returned by customers	12,000
(8) Containers with customers (as on 1-4-2013) (returnable)	18,000

During the year total purchases were worth ₹ 18,00,000. Rent per container is ₹ 4. Price is charged by adding 80% to the cost.

Cost of containers for last 3 years is same. Prepare :

- (1) Containers Stock Amount
- (2) Containers Provision Account

OR

3. (A) On 1-4-2013 Mahavir Traders had Stock of 1,400 containers, the cost of each container is ₹ 5. During the year firm purchased 2,240 new containers for ₹ 10 each. During the year 16,800 containers were sent to customers and customers returned 14,560 containers. 56 containers were damaged out of which 32 containers were repaired at a cost of ₹ 1 each. Closing stock after depreciation was valued at ₹ 5 each. Prepare containers Stock Account.

(B) From the following information calculate closing stock with shop and with customers :

Particulars	Quantity
(1) Purchases during 2013-14	1,20,000
(2) Containers sent to customers during the year 2013-14	2,16,000
(3) Containers returned by customers during the year 2013-14	1,44,000
(4) Containers retained by customers during the year 2013-14	54,000
(5) Stock of containers as on 1-4-2013	
Stock with shop	72,000
stock with customers	48,000

(C) Answer the following questions in **one** or **two** lines only :

- (1) Name the methods of accounting for packages and containers.
- (2) In which method of accounting for packages and containers is Stock Account not prepared ?
- (3) State on which side of container's Trading Account is the scrap value of containers shown.

4. On 1st Jan. 2013 Philips India started Hire Purchase Department. The Hire Purchase price is cost plus 25% profit. The following information is regarding first 2 years :

Transactions during 2013	₹
(1) Goods sold on Hire purchase (at Hire purchase price)	3,00,000
(2) Cash received during the year	1,50,000
(3) Value of goods returned (instalment not received ₹ 12,000)	3,000
(4) Stock with HP customers (31-12-2013)	1,20,000

Transactions during 2014	₹
(1) Goods sold on Hire Purchase (at Hire Purchase Price)	4,50,000
(2) Cash received during the year	3,00,000
(3) Goods returned by customers (instalments not received ₹ 18,000)	6,000
(4) Instalments due but not received (as on 31-12-2014)	30,000

Calculate profit or loss for 2013 & 2014 by preparing :

- (1) Hire Purchase Trading Account
- (2) Goods sold on Hire Purchase Account
- (3) Stock Reserve Account

OR

4. (A) S Ltd. has a Hire Purchase Department. Goods are sold on hire purchase at cost plus 60% profit. From the following particulars prepare Hire Purchase Trading Account and compute Profit or Loss for the year ending on 31-3-2014 :

7

Particulars	Amount (₹)
(1) Goods with customers on 1-4-2013 (Instalments not due)	3,20,000
(2) Instalments due on 1-4-2013 (customers are paying)	20,000
(3) Goods sold on hire purchase during the year (2013-14)	16,00,000
(4) Cash received from customers	11,20,000
(5) Goods repossessed from customers valued at 40%	16,000
(6) Unpaid instalments in respect of repossessed goods	40,000
(7) Goods with customers as on 31-3-2014 (at Hire purchase price)	7,20,000

- (B) From the following information calculate Hire Purchase Sales and closing Hire Purchase Stock :

4

Particulars	Amount (₹)
(1) Instalments due in the beginning of the year	30,000
(2) Instalments not due in the beginning of the year	1,20,000
(3) Cost of goods sent (cost plus 50% profit)	2,40,000
(4) Cash received	3,48,000
(5) Instalments due at the end of the year	60,000

(C) Answer the following questions in **one** or **two** lines :

3

- (1) Name different types of Leases.
- (2) Explain the situation in which the transaction is called financial lease.
- (3) State two differences between Financial lease and Operating lease.

5. Select the most appropriate answer from the alternatives given :

14

- (1) Which of the following cost formula is permitted under Accounting Standard – 2 for Inventory Valuation ?
  - (a) LIFO
  - (b) FIFO
  - (c) HIFO
  - (d) Simple average
- (2) Revenue from subscription for publication should be recognized :
  - (a) when the publication has been printed
  - (b) when the publication has been delivered to customers
  - (c) on straight-line basis total time
  - (d) on the basis of sales value of items delivered to customers
- (3) Government Grants related to revenue are :
  - (a) Credited to Profit & Loss Account.
  - (b) Deducted from the related expenses.
  - (c) Both (a) & (b) are allowed.
  - (d) Transferred to revenue reserve.
- (4) According to Accounting Standard – 16 relating to borrowing cost an enterprise needs to disclose
  - (a) Accounting policy adopted for borrowing cost
  - (b) Amount of borrowing cost capitalized during the period
  - (c) Both (a) & (b)
  - (d) Capitalization formula
- (5) According to Sec. 208 of the Companies Act for payment of interest out of capital, the maximum rate of interest is
  - (a) 5%
  - (b) 4%
  - (c) 6%
  - (d) 2½%
- (6) If the following two items appear in a company's Trial Balance at the end of the year :
12% Debentures (Cr.) ₹ 4,00,000 (issued before 2 years) and interest on debenture (Dr.) ₹ 12,000. Then the current liability of interest will be
  - (a) ₹ 12,000
  - (b) ₹ 24,000
  - (c) ₹ 48,000
  - (d) Zero
- (7) The maximum amount of discount on reissue of forfeited shares can be
  - (a) 10%
  - (b) 5%
  - (c) amount already received on such shares
  - (d) amount not received on such shares

- (8) The balance of Sinking Fund or Debenture Redemption Fund, after the repayment of debentures, is transferred to
- (a) Capital Reserve A/c
  - (b) General Reserve A/c
  - (c) Dividend Equalisation Fund A/c
  - (d) None of the above
- (9) In the preparation of accounts related to packages and containers which account does not show profit or loss ?
- (a) Containers Trading Account
  - (b) Containers Stock Account
  - (c) Containers Provision Account
  - (d) Both (b) & (c)
- (10) The goods with customers are transferred from stock in shop account
- (a) at cost price
  - (b) at Hire Purchase Price
  - (c) at cost or market price whichever is higher
  - (d) None of the above
- (11) In Hire Purchase Trading Account Method the instalments due and unpaid in beginning and at the end should appear at
- (a) Cost price
  - (b) Hire Purchase price
  - (c) Market price
  - (d) None of the above
- (12) In a Hire Purchase method if the purchaser is not able to pay the instalment then the seller can reposses the goods and treat the paid instalments as
- (a) Rent of the goods
  - (b) Revenue profit
  - (c) Capital profit
  - (d) None of the above
- (13) Bonus shares are issued by a company when it wants to pay dividend
- (a) by issuing shares
  - (b) by giving cash
  - (c) by making partly paid shares as fully paid up
  - (d) None of the above
- (14) The method of accounting for packages & containers depends upon the following types of containers :
- (a) Returnable containers
  - (b) Non returnable containers
  - (c) Both (a) & (b)
  - (d) Partly returnable containers

ZR-102

May-2014

M.Com., Sem.-II

**410-EA : Advance Financial Accounting
(Old Course)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (अ) ता. 31-3-2013ना रोज पूरा थतां वर्षनुं नफा-नुकसान जातुं नीचे मुजब छे :

7

विगत	रकम ₹	रकम ₹
कायो नफो		16,40,000
उभेरो अन्य आवको		
सरकारी सहाय	3,00,000	
प्लान्टना वेयाणानो नफो (पडतर किंमत ₹ 90,000 अने घसारा बाढ किंमत ₹ 60,000 छे.)	50,000	3,50,000
कुल आवको		19,90,000
बाढ भर्या		
पगार अने मजूरी	8,40,000	
संयालकोनी झी	20,000	
मरामत भर्या	1,40,000	
घसरो	3,60,000	
परयूरण भर्या	70,000	
रोकाणोना वेयाणानुं नुकसान	10,000	
डिबेंयर व्याज	40,000	
आवक वेरो	2,20,000	
सूचित डिविडन्ड	1,60,000	18,60,000
योण्णो नफो	-	1,30,000

उपरनी विगतो परथी कंपनीना कायदा 1956नी कलम 198 मुजब कम्पनी द्वारा देय संयालकीय महेनताणानी गणतरी करो.

अथवा

- (अ) नीचेनी विगतो परथी कंपनीना थोपडे जरूरी जाता बनावी तेना वार्षिक लिसाबोमां विगतो दर्शावो :

7

- (1) ता. 31-3-2013ना रोजना काया सरवैयामां बाकी :

	उधार ₹	जमा ₹
(अ) अगाउथी यूकवेल आवक वेरो	33,00,000	-
(ब) 31-3-2012ना रोज पूरा थतां वर्ष माटे आवकवेरानी जोगवाई	-	18,00,000

- (2) અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરામાં ₹ 21,00,000 ની રકમ 2011-12ના વર્ષ માટેની સમાયેલી છે.
- (3) વર્ષ 2011-12 માટેની આવકવેરાની ખરેખર જવાબદારી ₹ 22,80,000 થાય છે. જેની હજુ સુધી ચોપડે અસર નોંધેલ નથી.
- (4) વર્ષ 2012-13 માટે ₹ 24,00,000ની આવકવેરાની જવાબદારી રાખવાની છે.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 4
- (1) મૂડી નફો એટલે શું ? જોઈન્ટ સ્ટોક કંપનીમાં ઉદ્ભવતા મૂડી નફાના પાંચ ઉદાહરણ આપો.
- (2) સામાન્ય રીતે જે સંજોગોમાં બોનસ શેર બહાર પાડવામાં આવે છે તે સમજાવો. કયા નફામાંથી આવા શેર બહાર પાડી શકાય ?
- (3) લિમિટેડ કંપનીના પાકા સરવૈયામાં નીચેની વિગતો કયા શીર્ષકો હેઠળ નોંધવામાં આવે છે તે જણાવો :
- (અ) સૂચિત ડિવિડન્ડ (બ) પાઘડી
- (ક) પ્રાથમિક ખર્ચા (ડ) મૂડી પરત અનામત
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો : 3
- (1) જો કોઈ કંપની નહી ચૂકવાયેલ ડિવિડન્ડ નિયત સમય મર્યાદામાં અલગ ખાતામાં જમા ન કરાવે તો કેટલા ટકા વ્યાજ ચૂકવવું પડે ?
- (2) કંપનીના કાયદાની કલમ 350 અનુસાર ઘસારાની કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ માન્ય છે ?
- (3) જો કંપની પૂરતો નફો કમાયેલ હોય તો કંપનીના કાયદા મુજબ તેના મેનેજિંગ ડિરેક્ટરને વધુમાં વધુ કેટલું મહેનતાણું આપી શકે ?

2. તા. 31-12-2013ના રોજના A લિ. અને B લિ.ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	A લિ. (₹)	B લિ. (₹)
જવાબદારીઓ :		
ઈક્વિટી શેરમૂડી		
– શેરદીઠ ₹ 10 પૂરી ભરપાઈ થયેલ	4,00,000	2,00,000
7% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી		
– શેરદીઠ ₹ 10 પૂરી ભરપાઈ થયેલ	3,00,000	1,60,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	80,000	–
અનામતો	52,000	60,000
લેણદારો	48,000	1,40,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,20,000	40,000
	10,00,000	6,00,000
મિલકતો :		
પાઘડી	2,40,000	1,00,000
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	1,90,000	1,00,800
ફર્નિચર	20,000	9,200
રોકાણો (B લિ.ના 18,000 શેર)	2,40,000	–
સ્ટોક	1,20,000	2,60,000
દેવાદારો	1,40,000	1,00,000
રોકડ	50,000	30,000
	10,00,000	6,00,000

તા. 1-7-2013ના A લિ. એ B લિ.ના શેર ખરીદ્યા હતા. તા. 31-12-2012ના રોજ પ્લાન્ટ અને મશીનરી, અનામતો અને નફા-નુકસાન ખાતે બાકી અનુક્રમે ₹ 1,12,000, ₹ 60,000 અને ₹ 16,000 હતી. શેર ખરીદ્યા તારીખે A લિ. એ B લિ.ના પ્લાન્ટ અને મશીનરીનું મૂલ્ય ₹ 1,20,000 આંક્યું, જેની ચોપડે અસર આપવામાં આવી નથી. બંને કંપની 10% ના દરે કાયમી મિલકતો પર ઘસારો ગણે છે. A લિ.ના લેણદારોમાં ₹ 30,000 B લિ. પાસેથી માલ ખરીદ્યાના સમાયેલ છે. B લિ. તેના માલનું વેચાણ પડતર ઉપર 10% નફો ગણી કરે છે. ખરીદેલ માલમાંથી A લિ.ના સ્ટોકમાં ₹ 66,000 નો માલ પડેલ છે. તા. 31-12-2013ના રોજનું A લિ. અને B લિ.નું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

(અ) સ્ટ્રોંગ લિ.એ તા. 1-10-2010ના રોજ વીક લિ.ના 12,000 ઈક્વિટી શેર ખરીદ્યા. વીક લિ.ની ભરપાઈ મૂડી 20,000 ઈક્વિટી શેર, દરેક ₹ 100નો તેવા અને 4,000, 8% ના પ્રેફરન્સ શેર, દરેક ₹ 100નો તેવાની બનેલી છે. બંને કંપનીઓ હિસાબી વર્ષ 31મી માર્ચના રોજ પુરૂ થાય છે.

7

વીક લિ.નો છેલ્લા ત્રણ વર્ષનો ચોખ્ખો નફો (કરવેરા પછીનો) નીચે મુજબ હતો :

વર્ષ	નફો (₹)
2010-11	6,00,000
2011-12	7,00,000
2012-13	8,00,000

આ ત્રણ વર્ષ દરમિયાન વીક લિ. એ અનુક્રમે 10%, 12% અને 15% ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું હતું અને સ્ટ્રોંગ લિ. એ આ ડિવિડન્ડ તેના નફા-નુકસાન ખાતે જમા લીધું હતું.

ઉપરની માહિતી પરથી શાસક કંપનીએ કંપનીધારાની કલમ 212 અન્વયે “નોંધેલ નફો” અને “નહિ નોંધેલ નફા” અંગે આપવાની વિગતોની ગણતરી કરો.

(બ) તા. 1-4-2013ના રોજ ઝી લિ. એ ટી. લિ.ની 90% ભરપાઈ થયેલી શેરમૂડી ખરીદી. ટી લિ.ના નફા-નુકસાનની વિગતો નીચે મુજબ છે :

4

વિગત	રકમ (₹)
તા. 1-4-2013ના રોજની બાકી આગળ લાવ્યા	4,40,000
તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનો નફો	2,40,000
	6,80,000
બાદ ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	
(અ) તા. 31-3-2013ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું ડિવિડન્ડ	1,80,000
(બ) તા. 30-9-2013ના રોજ પૂરા થતાં અર્ધ વાર્ષિક વચગાળાનું ડિવિડન્ડ	90,000
તા. 31-3-2014ના રોજની બાકી	4,10,000

ઉપરની માહિતી પરથી ટી લિ.ના મૂડી નફામાં ઝી લિ.નો ભાગ ગણો.

- (ક) તા. 1-5-2013ના રોજ P લિ. એ R લિ.ના કુલશેરોનો 3/5 ભાગના ઈક્વિટી શેર ખરીદ્યા. તા. 1-1-2013ના રોજ R લિ.ના ચોપડે નફા-નુકસાન ખાતાની બાકી ₹ 20,000 (જમા) હતી અને તા. 31-12-2013 રોજની જમા બાકી ₹ 2,00,000 હતી.

3

શાસક કંપનીએ ગૌણ કંપનીના શેર ખરીદ્યા પછીના સમયગાળાનો ગૌણ કંપનીનો માસિક સરેરાશ ધંધાકીય નફો, તે શેર ખરીદ્યા અગાઉના સમયગાળામાં ગૌણ કંપનીના માસિક સરેરાશ ધંધાકીય નફા કરતાં બમણો છે. R લિ. ના મહેસૂલી નફામાં P લિ.નો ભાગ ગણો. R લિ.નું હિસાબી વર્ષ 31 ડિસેમ્બરના રોજ પુરૂ થાય છે.

3. X લિ. અને Y લિ. બંને સ્વતંત્ર રીતે એક્સરખો ધંધો કરતાં હતાં. તા. 1-4-2011ના રોજ બંને કંપનીઓએ સંયોજીત થવાનું નક્કી કરી એક નવી કંપની Z લિ. ની સ્થાપના કરી. જે બંને કંપનીઓની મિલકતો અને દેવા લઈ લેશે. તા. 31-3-2011ના રોજના બંને કંપનીઓના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતાં :

14

વિગત	X લિ. (₹)	Y લિ. (₹)
જવાબદારીઓ :		
(1) શેરમૂડી – ₹ 10 નો એક એવા પૂરા ભરપાઈ ઈક્વિટી શેર	30,00,000	18,00,000
(2) જામીનગીરી પ્રીમિયમ	6,00,000	–
(3) સામાન્ય અનામત	9,00,000	7,50,000
(4) નફા-નુકસાન ખાતું	5,40,000	4,80,000
(5) 10%ના ડિબેન્ચર્સ	15,00,000	–
(6) સલામત લોન	–	9,00,000
(7) લેણદારો	7,80,000	5,10,000
	73,20,000	44,40,000
મિલકતો :		
(1) જમીન અને મકાન	27,00,000	13,50,000
(2) પ્લાન્ટ અને મશીનરી	15,00,000	11,40,000
(3) રોકાણો (Y લિ.ના 15,000 શેર)	2,40,000	–
(4) સ્ટોક	15,60,000	10,50,000
(5) દેવાદારો	12,30,000	7,80,000
(6) બેંકમાં રોકડ	90,000	1,20,000
	73,20,000	44,40,000

વધારાની માહિતી :

- (1) સંયોજન કરવા માટે બંને કંપનીના શેરની કિંમત નીચે મુજબ આંકવામાં આવી :
X લિ. – ₹ 18 શેરદીઠ, Y લિ. – ₹ 20 શેરદીઠ
- (2) X લિ.ની એક ₹ 1,80,000 ની સંભવિત જવાબદારીને ખરેખર જવાબદારી ગણવામાં આવશે.
- (3) X લિ. અને Y લિ.ના શેરહોલ્ડરોને Z લિ.ના જરૂરી સંખ્યાના શેર, શેરદીઠ ₹ 6ના પ્રીમિયમ આપવામાં આવશે.
- (4) Z લિ.ના શેરની દાર્શનિક કિંમત શેરદીઠ ₹ 10 છે.

ઉપરની માહિતી પરથી નીચે મુજબ ગણતરી કરો :

- (1) ખરીદ કિંમત (X લિ. અને Y લિ.ને આપવામાં આવેલ શેરની સંખ્યા)
- (2) X લિ. અને Y લિ.ના ચોપડે માલમિલકત નિકાલ ખાતું અને શેરહોલ્ડરોનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

તા. 31-3-2013ના રોજ PK લિ.એ P લિ. અને K લિ.નો ધંધો ખરીદી લીધો અને બંને કંપનીઓને નીચે મુજબ ચૂકવણી કરવામાં આવી :

- (1) પાઘડી સિવાયની ચોખ્ખી મિલકતોની રકમ વત્તા
- (2) પાઘડી - કે જે 3 વર્ષના સરેરાશ નફા અને મુદ્દા (1)ના 8%ના તફાવતથી 4 ગણી ગણવામાં આવશે.

અવેજની ચૂકવણી PK લિ.ના ₹ 10 નો એક એવા જરૂરી સંખ્યાના શેરથી કરવામાં આવશે.

તા. 31-3-2013ના રોજના P લિ. અને K લિ.ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતા :

વિગત	P લિ. (₹)	K લિ. (₹)
જવાબદારીઓ :		
ઈકિવટી શેરમૂડી (બહાર પાડેલ અને ભરપાઈ થયેલ)	1,50,000	2,00,000
સામાન્ય અનામત	1,60,000	-
નફા-નુકસાન ખાતું	1,20,000	70,000
ચાલુ જવાબદારીઓ	2,00,000	1,40,000
	6,30,000	4,10,000
મિલકતો :		
પાઘડી	-	90,000
કાયમી મિલકતો	4,00,000	1,00,000
ચાલુ મિલકતો	2,30,000	2,20,000
	6,30,000	4,10,000

પાછલા 3 વર્ષનો નફો નીચે મુજબ હતો :

વર્ષ	P લિ. (₹)	K લિ. (₹)
31-3-2011	44,900	22,600
31-3-2012	51,100	15,500
31-3-2013	40,200	24,600

ગણતરી કરો :

- (1) ખરીદ કિંમત
- (2) બંને કંપનીની પાઘડીની કિંમત
- (3) સંયોજન પછીનું PK લિ.નું પાકું સરવૈયું

4. તા. 1-4-2012ના રોજ ફાસ્ટ્રેક મોટર્સે એક ટ્રક ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી ₹ 9,00,000ની રોકડ કિંમતે મેસર્સ જયપુર ગોલ્ડન કે જે ટ્રાન્સપોર્ટનો ધંધો કરે છે તેને વેચી. કરારની શરતો મુજબ ₹ 3,00,000 કરાર વખતે ચૂકવવા અને ₹ 1,00,000 ના છ ચતુર્માસિક હપ્તા વત્તા બાકી રહેલ રોકડ કિંમત પર ચતુર્માસિક વ્યાજ. બંને હિસાબી વર્ષે, દરેક વર્ષની 31 જુલાઈ, 30 નવેમ્બર અને 31 માર્ચના રોજ હપ્તો ચૂકવવાપાત્ર બનશે. વ્યાજ વાર્ષિક 12%ના દરે ગણવામાં આવશે. મેસર્સ જયપુર ગોલ્ડને 31 જુલાઈ 2012નો હપ્તો ચૂકવી દીધો પરંતુ 30 નવેમ્બર, 2012નો હપ્તો ન ચૂકવી શક્યા. કાયદાકીય કાર્યવાહી બાદ ફાસ્ટ્રેક મોટર્સે આ ટ્રક જપ્ત કરી લીધી. જેનું મૂલ્ય ₹ 7,00,000 નક્કી કરવામાં આવ્યું. આ ટ્રકના મરામત અને કલરકામ પર ₹ 80,000નો ખર્ચ કરી 7-1-2013ના રોજ ₹ 7,50,000 માં રોકડેથી વેચી દીધી.

14

ફાસ્ટ્રેક મોટર્સના ચોપડે નીચેના ખાતા તૈયાર કરો :

- (અ) મેસર્સ જયપુર ગોલ્ડનનું ખાતું
(બ) જપ્ત કરેલ માલનું ખાતું

અથવા

- (અ) S લિ.નું ભાડા ખરીદ વિભાગ તેનો માલ પડતર પર 60% નફો ચઢાવી ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી વેચાણ કરે છે. નીચેની માહિતી પરથી ભાડા ખરીદ વેપાર ખાતું તૈયાર કરી નફો કે નુકસાન ગણો : (તા. 31-3-2014ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે)

7

વિગત	રકમ (₹)
(1) તા. 1-4-2013ના રોજ ગ્રાહકો પાસે માલ (લેણા નહી થયેલ હપ્તા)	3,20,000
(2) તા. 1-4-2013ના રોજ લેણા થયેલ હપ્તા (ગ્રાહકો ચૂકવે છે)	20,000
(3) 2013-14ના વર્ષ દરમિયાન ભાડા-ખરીદ પદ્ધતિથી વેચેલ માલ	16,00,000
(4) ગ્રાહકો પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલ રોકડ	11,20,000
(5) ગ્રાહકો પાસેથી જપ્ત કરેલ માલ (40%ના મૂલ્યાંકને)	16,000
(6) જપ્ત કરેલ માલ પર નહિ ચૂકવાયેલ હપ્તા	40,000
(7) તા. 31-3-2014ના રોજ ગ્રાહકો પાસે માલ (ભાડા ખરીદ કિંમતે)	7,20,000

- (બ) નીચેની વિગતો પરથી ભાડા ખરીદ વેચાણ અને આખરનો ભાડા ખરીદ સ્ટોક ગણો :

4

વિગત	રકમ (₹)
(1) વર્ષની શરૂમાં મળવાના બાકી હપ્તાઓ	30,000
(2) વર્ષની શરૂમાં નહીં પાકેલ હપ્તાઓ	1,20,000
(3) મોકલેલ માલની પડતર (પડતર પર 50% નફાએ)	2,40,000
(4) મળેલ રોકડ	3,48,000
(5) વર્ષની આખરમાં મળવાના બાકી હપ્તાઓ	60,000

(ક) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક કે બે વાક્યોમાં આપો :

3

- (1) ભાડાપટાના પ્રકારોના નામ જણાવો.
- (2) કયા સંજોગોમાં ભાડાપટાનો કોઈ વ્યવહાર નાણાકીય ભાડાપટો કહેવાશે ?
- (3) નાણાકીય ભાડાપટા અને કામગીરી ભાડાપટાના કોઈપણ બે તફાવત જણાવો.

5. નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો :

14

- (1) કંપનીના કાયદાની કલમ 208 મુજબ મૂડીમાંથી આપેલ વ્યાજનો વધુમાં વધુ દર
(a) 5% (b) 4%
(c) 6% (d) 2½ %
- (2) જો વર્ષ આખરમાં એક કંપનીના કાયા સરવૈયામાં નીચેની બે વિગતો આપવામાં આવેલ હોય, 12%ના ડિબેન્ડર્સ (જ) ₹ 4,00,000 (જે 2 વર્ષ પહેલા બહાર પાડેલ છે) અને ડિબેન્ડર્સનું વ્યાજ (ઉ) ₹ 12,000, તો વ્યાજની ચાલુ જવાબદારી નીચે મુજબ થશે :
(a) ₹ 12,000 (b) ₹ 24,000
(c) ₹ 48,000 (d) શૂન્ય
- (3) જપ્ત કરેલ શેર ફરી બહાર પાડતી વખતે કંપની વધુમાં વધુ વટાવ નીચે મુજબ આપી શકે :
(a) 10%
(b) 5%
(c) આવા શેર પર મળી ગયેલ રકમ જેટલો
(d) આવા શેર પર નહી મળેલ રકમ જેટલો
- (4) ડિબેન્ડર્સની રકમ પરત કર્યા બાદ સિક્કિંગ ફંડ કે ડિબેન્ડર પરત અનામત ખાતે વધેલ બાકીની રકમ નીચેના ખાતે ફેરબદલ કરવામાં આવે છે :
(a) મૂડી અનામત (b) સામાન્ય અનામત
(c) ડિવિડન્ડ સમીકરણ ફંડ (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (5) જો શાસક કંપનીએ પોતાની ગૌણ કંપનીના શેર ખરીદ્યા પહેલાના નફામાંથી ડિવિડન્ડ પ્રાપ્ત કરેલ હોય તો, આવું ડિવિડન્ડ
(a) નફા-નુકસાન ખાતે જમા થશે (b) રોકાણો ખાતે જમા થશે
(c) રોકાણો ખાતે ઉધાર થશે. (d) હિસાબોમાં નોંધાશે નહિ
- (6) કંપનીના કાયદાની કલમ 212 મુજબ જો શાસક કંપની અને ગૌણ કંપનીનું નાણાકીય વર્ષ એક જ તારીખે પુરું ન થતું હોય, તો ગૌણ કંપનીનું નાણાકીય વર્ષ નીચેના સમયમાં પુરું થતું હોવું જોઈએ :
(a) શાસક કંપનીના નાણાકીય વર્ષ પુરું થયા પહેલાના છ માસ દરમિયાન
(b) શાસક કંપનીના નાણાકીય વર્ષ પુરું થયા પછીના છ માસ દરમિયાન
(c) શાસક કંપનીના નાણાકીય વર્ષ પુરું થયા પહેલાના 3 માસ દરમિયાન
(d) શાસક કંપનીના નાણાકીય વર્ષ પુરું થયા પછીના 3 માસ દરમિયાન

- (7) શાસક કંપની અને ગૌણ કંપનીનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું બનાવતી વખતે, ગૌણ કંપનીની શેરમૂડીમાં લઘુમતીનો ફાળો
- (a) શેરમૂડી તરીકે અલગ દર્શાવવામાં આવે છે.
 (b) શાસક કંપનીની શેરમૂડીમાં સમાવી લેવામાં આવે છે.
 (c) લઘુમતીહિત ગણતી વખતે ઉમેરવામાં આવે છે.
 (d) પાકા સરવૈયામાં દર્શાવવામાં જ નથી આવતો.
- (8) જો ધંધો વેચનાર કંપની વિસર્જન ખર્ચ ભોગવશે તો ખર્ચની રકમ નીચેના ખાતે ઉધારશે.
- (a) બેંક ખાતે (b) પાઘડી ખાતે
 (c) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે (d) ખરીદનાર કંપની ખાતે
- (9) કંપનીના એકત્રિત નફામાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય :
- (a) ઘાલખાધ અનામત (b) સુપરએન્યુએશન ફંડ
 (c) કામદાર વળતર ભંડોળ (d) કામદાર નફા ભાગ ભંડોળ
- (10) જો A લિ., B લિ.નો ધંધો ખરીદે છે અને B લિ.ના ₹ 1,00,000ના 10% ડિબેન્ચર્સ, ₹ 1,10,000 ની કિંમતે ચૂકવે તો B લિ.ના ચોપડે ₹ 10,000 નીચેના ખાતે ઉધારાશે :
- (a) ડિબેન્ચર હોલ્ડરો ખાતે (b) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે
 (c) A કં.લિ.ના ખાતે (d) ઉપરનામાંથી કોઈપણ ખાતે નહિ
- (11) દુકાનમાં સ્ટોક ખાતેથી ગ્રાહકો પાસેનો સ્ટોક નીચેની કિંમતે ફેરબદલ કરવામાં આવે છે.
- (a) પડતર કિંમતે
 (b) ભાડા-ખરીદ કિંમતે
 (c) પડતર કે બજાર કિંમત બેમાંથી જે વધુ હોય તે
 (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (12) ભાડા-ખરીદ વેપાર ખાતાની પદ્ધતિમાં વર્ષની શરૂઆતના અને વર્ષની આખરના લેણા થયેલ પરન્તુ નહિ ચૂકવાયેલ હપ્તા નીચેની કિંમતે આવશે :
- (a) પડતર કિંમતે (b) ભાડા-ખરીદ કિંમતે
 (c) બજાર કિંમતે (d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (13) ભાડા ખરીદ પદ્ધતિમાં જો ખરીદનાર હપ્તા ન ચૂકવી શકે તો વેચનાર માલ જપ્ત કરી શકે અને ચૂકવાયેલ હપ્તા નીચે પ્રમાણે ગણી શકે ?
- (a) માલના ભાડા તરીકે (b) મહેસૂલી નફા તરીકે
 (c) મૂડી નફા તરીકે (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (14) જો કંપની ડિવિડન્ડ ચૂકવવા માંગતી હોય તો નીચે પ્રમાણે બોનસ બહાર પાડી શકે :
- (a) શેર આપીને
 (b) રોકડ આપીને
 (c) અંશત: ભરપાઈ શેરને પૂરા ભરપાઈ કરીને
 (d) ઉપરમાંથી એકપણ રીતે નહિ

Seat No. : _____

ZR-102

May-2014

M.Com., Sem.-II

**410-EA : Advance Financial Accounting
(Old Course)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Profit and Loss Account for the year ending on 31-03-2013 is as follows :

7

Particulars	Amount ₹	Amount ₹
Gross Profit		16,40,000
Add : Other incomes :		
Government subsidy	3,00,000	
Profit on sale of plant [Cost price ₹ 90,000 and depreciated value ₹ 60,000]	50,000	3,50,000
Total Income		19,90,000
Less : Expenses		
Wages and salaries	8,40,000	
Director's fees	20,000	
Repair expenses	1,40,000	
Depreciation	3,60,000	
General Expenses	70,000	
Loss on sale of Investments	10,000	
Debenture Interest	40,000	
Income tax	2,20,000	
Proposed dividend	1,60,000	18,60,000
Net Profit	-	1,30,000

From the above information you are required to calculate managerial remuneration as per Sec. 198 of Companies Act 1956 payable by the company.

OR

(A) From the following information prepare necessary accounts in the books of a company and show details in company's final accounts :

(1) Balance as on 31-3-2013 in the Trial Balance is as follows :

7

	Dr. ₹	Cr. ₹
(a) Advance tax paid	33,00,000	-
(b) Provision for income tax for the year ending 31-3-2012	-	18,00,000

- (2) Amount of ₹ 21,00,000 included in Advance tax paid is for the year 2011-12 :
- (3) Actual tax liability for the year 2011-12 determined is ₹ 22,80,000, the effect of which is not given in the books of account.
- (4) Provision for income-tax for the year 2012-13 has to be made for ₹ 24,00,000.
- (B) Answer any **one** of the following questions : 4
- (1) What is meant by capital profits ? Give five examples of capital profits which may arise in a joint stock company ?
- (2) Explain the circumstances in which bonus shares are generally issued. Which profits can be used for such an issue ?
- (3) State the appropriate heads of Balance Sheet of a limited company under which the following items are shown :
- (a) Proposed dividend   (b) Goodwill
(c) Preliminary expenses   (d) Capital Redemption Reserve
- (C) Answer in **one** or **two** lines only : 3
- (1) What is the rate of interest a company has to pay if unpaid dividend is not credited to a separate account within prescribed time limit ?
- (2) Which methods of depreciation are allowed to be used by joint stock companies u/s 350 of the Companies Act ?
- (3) What is the maximum remuneration given to a managing director according to the Companies Act in case where company is having adequate profits ?

2. Balance Sheets of A Ltd. and B Ltd. as on 31-12-2013 were as follows :

14

Particulars	A Ltd. (₹)	B Ltd. (₹)
Liabilities		
Equity Share Capital		
– ₹ 10 per share fully paid up	4,00,000	2,00,000
7% Preference Share Capital		
– ₹ 10 per share fully paid up	3,00,000	1,60,000
Securities Premium	80,000	–
Reserves	52,000	60,000
Creditors	48,000	1,40,000
Profit & Loss Account	1,20,000	40,000
	10,00,000	6,00,000
Assets :		
Goodwill	2,40,000	1,00,000
Plant & Machinery	1,90,000	1,00,800
Furniture	20,000	9,200
Investments (18000 shares of B Ltd.)	2,40,000	–
Stock	1,20,000	2,60,000
Debtors	1,40,000	1,00,000
Cash	50,000	30,000
	10,00,000	6,00,000

A Ltd. purchased shares of B Ltd. on 1st July 2013. The balances of Plant & Machinery, Reserves and Profits & Loss Account as on 31-12-2012 were ₹ 1,12,000, ₹ 60,000 and ₹ 16,000 respectively. On the date of purchase of shares A Ltd. revalued Plant & Machinery of B Ltd. at ₹ 1,20,000 but no effect is given in the books. Both the companies charge depreciation on all the fixed assets at the rate of 10% p.a.

Creditors of A Ltd. includes ₹ 30,000 due to B Ltd. for goods purchased. B. Ltd. sold the goods at cost plus 10% profit. A Ltd. has goods worth ₹ 66,000 in its stock.

Prepare consolidated Balance Sheet of A Ltd. and B Ltd. as on 31-12-2013 :

OR

2. (A) Strong Ltd. purchased 12,000 equity shares of Weak Ltd. on 1-10-2010. The paid up capital of Weak Ltd. was comprised 20,000 Equity Shares of ₹ 100 each and 4,000, 8% Preference Shares of ₹ 100 each. The accounting year of both the companies ends on 31st March. 7

Last three years net profit (after tax) of Weak Ltd. was as follows :

Year	Profit (₹)
2010-11	6,00,000
2011-12	7,00,000
2012-13	8,00,000

During the above 3 years Weak Ltd. declared 10%, 12% & 15% dividend respectively and strong Ltd. has credited its share of dividend to its Profit & Loss Account.

From the above information calculate "recorded profit" and "unrecorded profit" of holding company u/s 212 of the Companies Act.

- (B) Zee Ltd. purchased 90% of the paid up share capital of Tee Ltd. on 1-4-2013 : 4

The details of Profit & Loss Account of Tee Ltd. were as follows :

Particulars	Amount ₹
Balance brought forward as on 1-4-2013	4,40,000
Profit for the year ending 31-3-2014	2,40,000
	6,80,000
Less : Dividend paid	
(a) Dividend for the year ending on 31-3-2013	1,80,000
(b) Interim dividend for 6 months ending on 30-9-2013	90,000
Balance as on 31-3-2014	4,10,000

From the above information calculate the share of Zee Ltd. in the Capital profits of Tee Ltd.

- (C) P Ltd. purchased $\frac{3}{5}$ th shares of the total shares of R Ltd. on 1-5-2013. Balance of Profit & Loss Account of R Ltd. as on 1-1-2013 was ₹ 20,000 (Cr.) and that on 31-12-2013 was ₹ 2,00,000 (Cr.). The average monthly profit of R Ltd. after the purchase of shares by P Ltd. was double the monthly average profit before the purchase of shares. Calculate the share of P Ltd. in the revenue profit of R Ltd. Accounting year of R Ltd. ends on 31st December.

3

3. X Ltd. and Y Ltd. were carrying on same businesses independently. The companies agreed to amalgamate on and from 1-4-2011 and formed a new company Z Ltd. to take over the assets and liabilities of the exiting companies. The Balance Sheets of the two companies as on 31-3-2011 were as follows :

14

Particulars	X Ltd. (₹)	Y Ltd. (₹)
Liabilities		
(1) Share Capital : Equity Shares of ₹ 10 each fully paid	30,00,000	18,00,000
(2) Securities Premium	6,00,000	—
(3) General Reserve	9,00,000	7,50,000
(4) Profit & Loss Account	5,40,000	4,80,000
(5) 10% Debentures	15,00,000	—
(6) Secured Loan	—	9,00,000
(7) Sundry Creditors	7,80,000	5,10,000
	73,20,000	44,40,000
Assets :		
(1) Land & Building	27,00,000	13,50,000
(2) Plant & Machinery	15,00,000	11,40,000
(3) Investments (15,000 shares in Y Ltd.)	2,40,000	—
(4) Stock	15,60,000	10,50,000
(5) Debtors	12,30,000	7,80,000
(6) Cash at Bank	90,000	1,20,000
	73,20,000	44,40,000

Additional Information :

- (1) For the purpose of amalgamation the shares of the existing companies are to be valued as under :
 X Ltd. - ₹ 18 per share
 Y Ltd. = ₹ 20 per share
- (2) A contingent liability of X Ltd. of ₹ 1,80,000 is to be created as actual existing liability.
- (3) The shareholders of X Ltd. and Y Ltd. are to be paid by issuing sufficient number of shares of Z Ltd. at a premium of ₹ 6 per share.
- (4) The face value of shares of Z Ltd. is ₹ 10 each.

You are required to

- (1) Calculate the purchase consideration (i.e. the number of shares to be issued to X Ltd. and Y Ltd.)
- (2) Prepare Realization Account and Shareholders Account in the books of X Ltd. and Y Ltd.

OR

PK Ltd. decided to take over the businesses of P Ltd. and K Ltd. on 31-3-2013. Both the companies will be paid as follows :

14

- (1) Amount of Net Assets exclusive of goodwill plus
- (2) Goodwill – which will be valued at 4 times the difference of 3 years average profit and 8% of point (1). consideration will be paid by issuing necessary shares of PK Ltd., the face value of which is ₹ 10 per share.

The Balance Sheets of P Ltd. and K Ltd. as on 31-3-2013 were as follows :

Particulars	P Ltd. (₹)	K Ltd. (₹)
Liabilities :		
Equity Share Capital (Issued & paid up)	1,50,000	2,00,000
General Reserve	1,60,000	–
Profit & Loss Account	1,20,000	70,000
Current Liabilities	2,00,000	1,40,000
	6,30,000	4,10,000
Assets :		
Goodwill	–	90,000
Fixed Assets	4,00,000	1,00,000
Current Assets	2,30,000	2,20,000
	6,30,000	4,10,000

Last 3 years profits were as follows :

Year	P Ltd. (₹)	K Ltd. (₹)
31-3-2011	44,900	22,600
31-3-2012	51,100	15,500
31-3-2013	40,200	24,600

Calculate :

- (1) Purchase consideration
- (2) Goodwill of both the companies
- (3) Balance Sheet of PK Ltd. after amalgamation

4. On 1st April, 2012 Fastrack Motors sold a truck on Hire Purchase at a cash price of ₹ 9,00,000 to M/s. Jaipur Golden, a firm of transporters. The terms of contract was, the transporters were to pay ₹ 3,00,000 as down payment and six four monthly instalments of ₹ 1,00,000 plus interest on outstanding amount of cash price for the intervening four months. The instalments were payable on 31st July, 30th November and 31st March in each one of the two accounting years. Interest was calculated at 12% per annum.

M/s Jaipur Golden duly paid the instalment on 31st July, 2012 but failed to pay the instalment on 30th Nov., 2012. Fastrack Motors, after legal formalities repossessed the truck valuing at ₹ 7,00,000. It spent ₹ 80,000 on repairs and repainting of the truck and on 7th January, 2013 sold it for ₹ 7,50,000 cash.

You are required to prepare

- M/s Jaipur Golden's Account
- Goods Repossessed Account

In the books of Fastrack Motors

OR

4. (A) S Ltd. has a Hire Purchase department. Goods are sold on Hire Purchase system at cost plus 60% profit.

From the following particulars draft Hire Purchase Trading Account and compute profit or loss for the year ending on 31-3-2014 :

Particulars	Amount (₹)
(1) Goods with customers on 1-4-2013 (Instalments not due)	3,20,000
(2) Instalments due on 1-4-2013 (Customers are paying)	20,000
(3) Goods sold on Hire Purchase during the year 2013-14	16,00,000
(4) Cash received from customers	11,20,000
(5) Goods repossessed from customers (valued at 40%)	16,000
(6) Unpaid instalments in respect of repossessed goods	40,000
(7) Goods with customers as on 31-3-2014 (at Hire Purchase price)	7,20,000

- (B) From the following information calculate Hire Purchase Sales and closing Hire Purchase Stock.

Particulars	Amount (₹)
(1) Instalments due in the beginning of the year	30,000
(2) Instalments not due in the beginning the year	1,20,000
(3) Cost of goods sent (cost plus 50% profits)	2,40,000
(4) Cash received	3,48,000
(5) Instalments due at the end of the year	60,000

(C) Answer the following questions in **one** or **two** lines :

3

- (1) Name different types of leases.
- (2) Explain the situations in which the transaction is called a financial lease.
- (3) State two differences between Financial Lease and Operating Lease.

5. Select the most appropriate answer from the alternatives given :

14

- (1) According to Sec. 208 of The Companies Act for payment of interest out of capital, the maximum rate of interest is
  - (a) 5%
  - (b) 4%
  - (c) 6%
  - (d) 2½ %
- (2) If the following two items appear in company's Trial Balance at the end of a year : 12% Debentures (issued before 2 years) (Cr.) ₹ 4,00,000 and Interest on debentures (Dr.) ₹ 12,000. Then the current liability of interest will be
  - (a) ₹ 12,000
  - (b) ₹ 24,000
  - (c) ₹ 48,000
  - (d) Zero
- (3) The maximum amount of discount on reissue of forfeited shares will be
  - (a) 10%
  - (b) 5%
  - (c) amount already received on such shares
  - (d) amount not received on such shares
- (4) The balance of Sinking Fund or Debenture Redemption Fund, after the repayment of debentures is then transferred to
  - (a) Capital Reserve
  - (b) General Reserve
  - (c) Dividend Equalization Fund
  - (d) None of the above
- (5) If the Holding Company has received dividend from its subsidiary company from the profits before the purchase of shares then such dividend is
  - (a) credited to Profit & Loss A/c.
  - (b) credited to Investment A/c.
  - (c) debited to Investment A/c.
  - (d) not recorded in the books.
- (6) According to Sec. 212 of the Companies Act if the financial year of a subsidiary company and Holding Company does not end on the same date, then the financial year of the subsidiary company should end
  - (a) within six months before the end of the financial year of Holding Company.
  - (b) within six months after the end of the financial year of the Holding Company.
  - (c) within three months before the end of the financial year of the Holding Company.
  - (d) within three months after the end of the financial year of the Holding Company.

- (7) While preparing consolidated Balance Sheet of a Holding Company and Subsidiary Company the share of minority in the share capital of subsidiary company is
- (a) shown separately as share capital.
  - (b) included in the share capital of the holding company.
  - (c) included while calculating minority interest.
  - (d) not shown in the Balance Sheet.
- (8) When the expenses of liquidation are to be borne by the vendor company then the vendor company debits
- (a) Bank Account
  - (b) Goodwill Account
  - (c) Realisation Account
  - (d) Purchasing Company's Account
- (9) A company's accumulated profit includes
- (a) provision for doubtful debts
  - (b) Superannuation Fund
  - (c) Workmen's Compensation Fund
  - (d) Workmen's Profit Sharing Fund
- (10) If A Ltd. purchases B Ltd. and repays 10% debentures of ₹ 1,00,000 of B Ltd. at ₹ 1,10,000 then in the books of B Ltd. ₹ 10,000 will be debited to
- (a) Debentureholder's Account
  - (b) Realization Account
  - (c) A Co. Ltd.'s Account
  - (d) None of the above
- (11) The goods with customers are transferred from stock in shop account
- (a) at cost price
  - (b) at Hire Purchase Price
  - (c) at cost or market price whichever is higher
  - (d) None of the above
- (12) In the Hire Purchase Trading Account method the instalments due and unpaid in the beginning and at the end should appear at
- (a) Cost price
  - (b) Hire Purchase Price
  - (c) Market Price
  - (d) None of the above
- (13) In a Hire Purchase method if the purchaser is not able to pay the instalment then the seller can repossess the goods and treat the paid instalments as
- (a) Rent of the goods
  - (b) Revenue profit
  - (c) Capital profit
  - (d) None of the above
- (14) Bonus shares are issued by a company when it wants to pay dividend
- (a) by issuing shares
  - (b) by giving cash
  - (c) by making partly paid shares fully paid up
  - (d) None of the above